

[Boeck-Hansen.]

aldrig kunne komme i arbejde, for hvis der kom 30 000 faglærte i arbejde, kunne der samtidig kun komme 30 000 ufaglærte i arbejde. Nu blev det sådan efter krigen, at tørvegravningen reddede situationen i nogen grad, så at arbejdsløsheden blandt de ufaglærte var ganske minimal; men den viser jo nu sit hoved igen, bl. a. fordi netop tørvegravningen er holdt op. Jeg er derfor ganske enig i, at der bør gøres noget, og der gøres jo også noget både fra fagforeningernes og fra arbejdsgivernes side for om muligt at få omskølet nogle af de ufaglærte. Det har efter min mening ikke givet store resultater, men hvis parterne kunne finde frem til forståelse af, hvor vigtigt spørgsmålet er, og blive klar over, hvordan lovgivningsmagten ser på det, kunne der måske blive enighed om visse fremgangsmåder, for det er ganske utvivlsomt, at der er meget arbejde, som en ufaglært arbejdsmand meget hurtigt kan sætte sig ind i.

Årsagen til dette kedelige forhold mellem antallet af faglærte og ufaglærte kan man måske nok sige vor lærlingelov er, idet den måske ikke har opmuntret tilstrækkeligt til at tage unge mennesker i lære og måske ikke har opmuntret de unge tilstrækkeligt til at gå i lære, men det er nu nok ikke dér den værste fejl ligger. Den værste fejl er nok at finde i dette, at man er tilbøjelig til at nivellere lønningerne, idet man jo er kommet ind på, at lønningerne skal ligge nogenlunde ens for dem, der har lært noget, og dem, som ikke har det. Sådan er jo tiden, men der er noget forkert i det, for man må huske på, at den unge mand, som har lært noget, også har ofret noget økonomisk i sine unge dage. Det ligger måske også i nogen grad i dette, at lærlingelønningerne har ligget lovlig lavt og måske gør det endnu. Til gengæld kan jeg ikke se andet, end at lønningerne for arbejdsdrengene og for unge arbejdere ligger for højt i forhold til lønniveauet, og det lokker de unge mennesker til at gå ind som arbejdsdrengene og senere som ungarbejdere, og så får de ikke lært noget, bliver ikke faglærte. Men de udsætter sig til gengæld for den store fare at blive arbejdsløse.

Man må gøre, hvad man kan, og derfor ser vi også med en ikke ringe sympati på den tanke at få sagen undersøgt, muligvis i en kommission. Der står i lovforslaget „en hurtigt arbejdende kommission“; det ved jeg nu dårligt hvad er. Men der kan måske også findes den slags kommissioner, ellers kunne man måske henvise lovforslaget til den kommission, som den højtærede

minister allerede har omtalt. En af delene skal man utvivlsomt vælge for at komme igennem dette meget vanskelige spørgsmål, som de radikale jo med megen ære her har rejst. Jeg kan næsten ikke sige, med hvor megen ære; det kan der aldrig blive for meget af.

Derimod ser jeg ikke med de samme øjne på spørgsmålet om opsigelsesfristen. Det er et problem, der ikke rummer den samme samfundsfare som spørgsmålet om faglærte og ufaglærte; der er en vid forskel her. Vi er ganske enige i, at man skal skabe så megen tryghed på arbejdspladserne som muligt, men jeg tror ikke den ligefrem kaldes ved opsigelsesfrister. Naturligvis, hvis man kender hinanden — og det gør man jo, når en mand har en vis anciennitet på en arbejdsplads —, kunne der være god grund til i mangfoldige tilfælde at gå ind på en gensidig opsigelsesfrist, og det tror jeg også vil kunne lykkes.

Da der jo i øjeblikket forhandles om overenskomstsituationen, mener jeg, det er i et uheldigt øjeblik, man har rejst dette spørgsmål. Man burde have vist nogen tålmodighed og først set, hvor langt man ville komme på dette område. Det er jo nemlig ganske overordentlig svært for en lovgivningsmagt eller for en administration at blande sig i dette og give sådanne regler, som der utvivlsomt måtte dispensereres fra på mange måder, fordi forholdene er så uhyre forskellige. Jeg vil derfor hilse det med glæde, hvis man ad frivillighedens vej kunne komme til et resultat på dette område og ikke søger at gøre forhandlingerne vanskeligere, end de allerede er.

Ragnild Andersen: Lovforslaget tilsigter nedsættelse af en kommission til undersøgelse vedrørende opsigelsesfrister samt bevægelsen mellem de faglærte og ufaglærte arbejderes arbejdsområder, så de ufaglærte i højere grad kunne få beskæftigelse. Da mit partis ordfører er forhindret i at være tilstede, skal jeg fremsætte mit partis synspunkter i denne sag.

Det ser jo meget lovende ud, når der i lovforslaget står, at man vil finde frem til større bevægelighed på arbejdsmarkedet og til en opsigelsesfrist for arbejderne i den hensigt, som det hedder i forslaget, at skaffe større tryghed for arbejderne. Mit parti mener da også, at der i høj grad er behov for at fremskaffe en tryghed; for det, som vokser og tiltager i dag, er jo ikke den sociale tryghed, men i høj grad den sociale utryghed. Der er desværre den hage ved forslaget her, at det ikke løser proble-